

کوری چهره چیست؟

اغلب ما چهره افرادی را که از قبل می‌شناسیم، به راحتی تشخیص می‌دهیم، اما افرادی وجود دارند که نمی‌توانند چهره دیگران را حتی کسانی را که قبلاً با آن‌ها مکالمه رودرو داشته‌اند، به یاد آورند

همشهری آنلاین: اغلب ما چهره افرادی را که از قبل می‌شناسیم، به راحتی تشخیص می‌دهیم، اما افرادی وجود دارند که نمی‌توانند چهره دیگران را حتی کسانی را که قبلاً با آن‌ها مکالمه رودرو داشته‌اند، به یاد آورند.

این افراد دچار عارضه دچار عارضه "کوری چهره" یا "ادراک‌پریشی چهره" (پروسوپاگنوزی) (prosopagnosia) هستند.

این عارضه در موارد شدید باعث می‌شود که فرد حتی چهره خودش را در آینه تشخیص ندهد.

بحث درباره این عارضه از اوائل سال‌های 2000 در مقالات دانشگاهی آغاز شد. البته دانشمندان از دهه 1940 می‌دانستند که آسیب مغزی می‌تواند ادراک‌پریشی چهره ایجاد کند، اما دهه‌ها طول کشید تا دریابند عده‌ای از افراد با این عارضه به دنیا می‌آیند. • چطور مغز کار می‌کند؟

اولین مورد پروسوپاگنوزی رشدی در 1976 در هنگامی شناسایی شد که مادری دریافت که دخترش هنگامی دوستانش در مدرسه یونیفرم می‌پوشند، در تشخیص دادن‌شان دچار اشکال می‌شود.

افراد مبتلا به این عارضه ممکن است با افراد بسیاری در طول روز دیدار کنند، و با وجودی که چهره آنها را تشخیص نمی‌دهند، با گشاده‌رویی به صحبت با آنها ادامه می‌دهند، به این امید که در طول مکالمه‌شان به هویت آنها پی ببرند.

این عارضه از هر 50 نفر یک نفر را مبتلا می‌کند. علل ایجاد کننده این عارضه پیچیده است، اما دانشمندان می‌گویند به تشخیص دادن ریشه‌های آن نزدیک‌تر شده‌اند.

برای بازشناسی صورت لازم است نواحی متفاوتی از مغز همگام با یکدیگر کار کنند تا تشخیص دقیق چهره انجام گیرد. اگر در این ارتباط بین این نواحی اشکالی وجود داشته باشد، تشخیص چهره دیگران دچار اشکال می‌شود.

دانشمندان کشف کرده‌اند که کسب توانایی کامل تشخیص چهره دیگران تا هنگام رسیدن به نوجوانی طول می‌کشد. و افرادی که این قابلیت در آنها به طور کامل رشد نکرده است، ممکن است آگاهی کاملی نسبت به مشکل‌شان نداشته باشند.

ممکن است مبتلایان به این عارضه فکر کنند به اندازه کافی برای تشخیص چهره طرف مقابل تلاش نکرده‌اند، یا ممکن است این مشکل را به بی‌توجهی‌شان به دیگران نسبت دهند و احساس گناه کنند.

ادراک‌پریشی چهره مانند بسیاری از ادراک‌پریشی‌های مشابه (پروسوپاگنوزی در همان رده کلی آگنوزی یا ادراک‌پریشی‌ها قرار می‌گیرد که خوانش‌پریشی یا دیسلکسی - اشکال در خواندن نوشته‌ها - قرار می‌گیرد) ممکن است به درجات متفاوتی در افراد وجود داشته باشد. برخی از افراد دچار این عارضه در تشخیص احساساتی که در چهره بروز می‌کند، هم دچار اشکال هستند.

دانشمندان می‌گویند در طرف مقابل طیف شناسایی چهره، افرادی قرار می‌گیرند که توانایی فوق‌العاده‌ای در تشخیص چهره افرادی دارند که قبلاً دیده‌اند، و چهره افرادی را که حتی یک بار دیده‌اند، به یاد می‌آورند؛ این افراد ممکن است مجبور شوند در ابراز آشنایی با دیگران جلوی خودشان را بگیرند، زیرا طرف مقابل ممکن است آنها را به یاد نیاورد و فکر کند که مزاحم هستند.